

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมา

ในปีงบประมาณ พ.ศ.2553 สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ได้ดำเนินการติดตามและประเมิน สมรรถนะการเดินระบบบำบัดน้ำเสียและระบบกำจัดขยะมูลฝอย ภายใต้แผนปฏิบัติการ เพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ทั่วประเทศ ประมาณ 203 แห่ง พบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) บางแห่งยังไม่สามารถเดินระบบและบำรุงรักษาระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากมีข้อจำกัดในการบริหารจัดการ ระเบียบปฏิบัติต่างๆ ทำให้ไม่คล่องตัว และมีข้อจำกัดของบุคลากร รวมถึงการจัดตั้งงบประมาณค่าใช้จ่าย เป็นต้น

ในปีงบประมาณ พ.ศ.2554 สผ. จึงได้จัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียและระบบกำจัดขยะมูลฝอย ภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียและระบบกำจัดขยะมูลฝอย ภายใต้แผนปฏิบัติการฯ ในระดับจังหวัด และขยายผลการติดตามและประเมินสมรรถนะฯ และแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยดำเนินการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการระบบฯ ของ อปท. . ตามที่สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ในรายงานการติดตามและประเมินสมรรถนะการเดินระบบบำบัดน้ำเสียและระบบกำจัดขยะมูลฝอยภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด โดยเน้นการปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรม เพื่อให้ อปท. เกิดความเข้าใจ และสามารถบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียและระบบกำจัดขยะมูลฝอยได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นกว่าเดิม

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค (สสภ.) เป็นกลไกที่สำคัญในการขับเคลื่อนการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ อย่างเป็นรูปธรรม โดยประสานการจัดทำแผนปฏิบัติการฯ ในระดับจังหวัดที่มีประสิทธิภาพตามมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 และสนับสนุนส่งเสริมด้านเทคนิควิชาการแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) รวมทั้งตรวจสอบและติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการการจัดการน้ำเสียชุมชนและขยะมูลฝอยชุมชน ดังนั้น เพื่อให้โครงการฯ บรรลุตามวัตถุประสงค์ และสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล สผ. . จึงขอความร่วมมือ สสภ. 1-16 ดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียชุมชนและระบบกำจัดขยะมูลฝอยชุมชน ภายใต้แผนปฏิบัติการฯ ในระดับจังหวัด ของ อปท. . ซึ่งอยู่ในพื้นที่ความรับผิดชอบของแต่ละ สสภ.

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16 จึงได้จัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียและระบบกำจัดขยะมูลฝอย ภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จำนวน 9 แห่ง ที่อยู่ในพื้นที่ความรับผิดชอบของ สสภ.16

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อติดตามและประเมินสมรรถนะการเดินระบบบำบัดน้ำเสียและระบบกำจัดขยะมูลฝอย ภายใต้แผนปฏิบัติการฯ ในระดับจังหวัดทั่วประเทศ

1.2.2 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำและพิจารณาแผนปฏิบัติการฯ ในระดับจังหวัด

1.3 พื้นที่ดำเนินการ

- 1.3.1 ระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน
(1) จังหวัดสงขลา	จำนวน 1 แห่ง
(2) จังหวัดยะลา	จำนวน 1 แห่ง
- 1.3.2 ระบบกำจัดขยะมูลฝอย
(1) จังหวัดสงขลา	จำนวน 3 แห่ง
(2) จังหวัดพัทลุง	จำนวน 1 แห่ง
(3) จังหวัดปัตตานี	จำนวน 1 แห่ง
(4) จังหวัดนราธิวาส	จำนวน 2 แห่ง

1.4 วิธีดำเนินการ

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16 ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

- 1.4.1 ประชุมวางแผนงานร่วมกับสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อพิจารณากรอบในการดำเนินงานแผนการดำเนินงานและแบบสำรวจเพื่อให้การดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน
- 1.4.2 วางแผนการดำเนินงาน การใช้จ่ายงบประมาณ ประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเพื่อชี้แจงแผนงาน โครงการ พร้อมจัดส่งแบบสำรวจข้อมูลให้กรอกข้อมูลและจัดเตรียมข้อมูลที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทั่วไป การบริหารจัดการ ปัญหาอุปสรรคและวิธีการแก้ไขตลอดจนความต้องการเร่งด่วนในการดำเนินงานการจัดการขยะมูลฝอยและการจัดการน้ำเสีย รวมทั้ง ข้อเสนอแนะต่างๆ โดยใช้แบบสำรวจ
- 1.4.3 สำรวจข้อมูลภาคสนาม และตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากแบบสำรวจ และเอกสารรายงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วน สำหรับนำไปวิเคราะห์ประเมินสถานการณ์
- 1.4.4 ดำเนินการเก็บตัวอย่างน้ำเข้า-ออกของระบบบำบัดน้ำเสีย พร้อมวิเคราะห์คุณภาพน้ำ
- 1.4.5 วิเคราะห์ข้อมูล ประเมินสถานการณ์ปัญหาในการจัดการขยะมูลฝอยและการจัดการน้ำเสีย
- 1.4.5 สรุปปัญหาในการจัดการขยะมูลฝอยและการจัดการน้ำเสียขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 1.4.6 จัดทำข้อเสนอแนะต่อการแก้ไขปัญหา โดยพิจารณาจากสถานการณ์ ข้อจำกัด และศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 1.4.7 จัดทำรายงานผลการติดตามและประเมินสมรรถนะระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนและระบบกำจัดขยะมูลฝอยชุมชนภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2537 - 2552

1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.5.1 ข้อมูลระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนและระบบกำจัดขยะมูลฝอยชุมชนภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2537 - 2552 ในพื้นที่ จำนวน 9 แห่ง
- 1.5.2 รายงานการติดตามและประเมินสมรรถนะการดำเนินระบบบำบัดน้ำเสียและระบบกำจัดขยะมูลฝอย ภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

1.5.3 ระบบฐานข้อมูลกลาง สถานภาพการดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสียและระบบกำจัดขยะมูลฝอย ภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

1.5.4 ข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารจัดการแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด